

ВПЛИВ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ НА РОЗВИТОК ПОЛІТИЧНОЇ ТА ГРОМАДЯНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ

Куцик А. Ю.

аспірант, Гданський Університет, Польща

Анотація. У статті досліджуються соціальні мережі та їх вплив на політичне та громадянське життя України. Показано, як вдало було використано соціальну мережу facebook для організації людей під час Революції Гідності в Україні та в подальшому становленні громадянського суспільства. Проаналізовано вплив соціальних мереж на політичне життя після революційних подій, а також висвітлено роль facebook та Instagram у президентських виборчих кампаніях 2019 року.

Ключові слова: соціальні мережі, політичне та громадянське життя, Революція Гідності, вибори Президента України

Kutsyk Andrii, PhD student, University of Gdansk (Visegrad Fund scholarship), Gdansk, Poland

THE INFLUENCE OF SOCIAL MEDIA ON THE DEVELOPMENT OF POLITICAL AND CIVIC CULTURE IN UKRAINE

Summary. This paper explores social media and their impact on the political and civic life of Ukraine. It is shown how well the Facebook was used to organize people during the Revolution of Dignity in Ukraine and further in the development of civil society. The influence of social media on the political life after the revolutionary events is analyzed, as well as the role of Facebook and Instagram in the presidential election campaign of 2019.

Key words: social media, political and civil life, Revolution of Dignity, elections of the President of Ukraine

Соціальна мережа – веб-сайт або інша служба у Веб, яка дозволяє користувачам створювати публічну або напівпублічну анкету, складати список користувачів, з якими вони мають зв'язок та переглядати власний список зв'язків і списки інших користувачів¹. Термін був введений в 1954 році Дж. А. Барнесом².

На сьогодні за допомогою соціальної мережі можна провадити фінансову активність, використовувати мережу в побутових, соціальних, освітніх та політичних цілях. Власне, у цій статті основну увагу хотілось би приділити саме взаємозв'язку соціальної мережі та політичної складової суспільства. Адже кризь акаунти в соціальних мереж розпочинались революції та звучала інформація, яка змінювала геополітичний вектор країн.

Основною рушійною силою в цьому питанні виступає можливість соцмережі швидко подавати інформацію, що, у свою чергу, призводить до об'єднання та групування людей над проблемою. Не можна не навести приклад Революції Гідності в Україні, зокрема, її початку. Бо саме події тієї революції наглядно показали як одна публікація у соціальній мережі може об'єднати мільйони людей у боротьбі за ідею. Народний депутат України

¹ Вікіпедія. Соціальна мережа (Інтернет). https://en.wikipedia.org/wiki/Social_networking_service
https://en.wikipedia.org/wiki/Social_networking_service

² Barnes J.A. Social networks. Australia. [Reading, Mass. : Addison-Wesley Pub. Co.], 29.

Мустафа Наєм 21 листопада 2013 року у своєму facebook та twitter опублікував пост: «Зустрічаємося о 22:30 під монументом Незалежності. Одягайтеся тепло, беріть парасольки, чай, кава, і друзів. Перепост всіляко вітається!»¹.

Фактично, із вищезгаданого посту і розпочалася революція, яка протягом декількох місяців відбувалась на очах мільйонів користувачів інтернету, показала вплив соціальних медіа на суспільство і навпаки, адже тоді кожна людина стала творцем продукту-контенту для згаданих медіа. Також ці події показали значення соціальної мережі як інструменту для згуртування, а подекуди і навіть формування громадянського суспільства.

Американський дослідник медіа Ніл Фергюсон у своїй праці «Площі та вежі. Соціальні зв'язки від масонів до фейсбуку» говорить про те, що соціальні мережі повинні були стати платформою для вільного висловлення думок, а стали потужним механізмом у політичних іграх².

Аналізуючи вищезазначені речі, можна говорити про позитивний вплив соціальних мереж на політичні та громадянські процеси як в середині нашої країни, так і за її межами. Але зворотною стороною цього процесу є пропаганда, яка подається з публічних сторінок політиків у мережі, а також використання соціальних мереж спецслужбами однієї країни в інформаційній війні з іншою державою (на прикладі російської соціальної мережі Вконтакті).

У підтвердження моїх тезисів наведу ще одну думку Ніла Фергюсона.

Науковець зазначає: «Ми були наївними і повірили, що інтернет-світ буде чудовим, що всі там будуть пов'язані і рівні. Я повірив. Цукерберг також на цьому наполягав. Однак виявилось, що знаряддя, якими володіють соцмережі, можна використати для зовсім інших цілей. Наприклад, для втручання у референдум Vexit чи американські вибори. Цього не мало статися»³.

Якщо ж повернутись із подій 2013 року до сьогодення, у період виборчої кампанії Президента України 2019 року, то ми можемо спостерігати зовсім новий бік використання соціальних мереж задля досягнення політичних цілей. Адже більшість кандидатів у Президенти України активно висвітлюють свою діяльність у соціальних мережах, а один із кандидатів Володимир Зеленський і взагалі повністю проводить свою виборчу кампанію в мережі instagram. Офіційні заяви, написання політичної програми, виступи після публічних подій, усе це записується на офіційному instagram каналі та поширюється мільонам підписників.

Висновки

Отже, можна зробити висновки, що соціальні мережі, які виникли як підґрунтя свободи комунікації, швидкості передавання інформації, на сьогодні стають інструментом для ведення комерційної діяльності, а також стали потужним рушієм у політичному та громадянському житті суспільства. Вони

¹ Mustafa Nayyem. URL : <https://twitter.com/mefimus/status/403599728904241153>

² Ніл Фергюсон . Площі та вежі. Соціальні зв'язки від масонів до фейсбуку Площі та вежі. Соціальні зв'язки від масонів до фейсбуку / пер. з англ. Катерина Диса. К. : Наш формат, 2018. 552 с.

³ Наталія Патрікеєва. Ніл Фергюсон про те, чому світ врятують мережі однодумців. URL : <https://www.radiosvoboda.org/a/29315428.html>

також стали використовуватись як важливий засіб для об'єднання людей, їх згуртування. Ці процеси ми могли спостерігати при так званих «фейсбукових» революціях в арабських країнах та Революції Гідності в Україні. Неодмінною складовою залишається застосування соціальних мереж у виборчих компаніях, що наглядно висвітлено в президентській кампанії в Україні 2019 року.

Література

1. Barnes J. A. Social networks. Australia. [Reading, Mass. : Addison-Wesley Pub. Co.], 1972. 29 p.
2. Вікіпедія. Соціальна мережа (Інтернет). URL : https://en.wikipedia.org/wiki/Social_networking_service
3. Ніл Фергюсон . Площі та вежі. Соціальні зв'язки від масонів до фейсбуку Площі та вежі. Соціальні зв'язки від масонів до фейсбуку / пер. з англ. Катерина Діса. К. : Наш формат, 2018. 552 с.
4. Наталія Патрікеєва. Ніл Фергюсон про те, чому світ врятують мережі однодумців. URL : <https://www.radiosvoboda.org/a/29315428.html>